

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

*5A411001 – Сабзавотчилик ва поллизчилик магистратура
мутахассислигининг малака талаблари*

Тошкент

МУНДАРИЖА

Т/р		Бет
1.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> магистратура мутахассислигининг умумий таснифи	4
1.1	Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.....	4
3.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи	4
1.2.1.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари.....	4
1.2.2.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	5
1.2.3.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари.....	5
2.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	6
2.1	Умумий компетенциялар.....	6
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
2.3	Касбий квалификациялар	7
3.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ..	7
3.1.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.2.	<i>5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик</i> магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми.....	8
	Библиографик маълумотлар.....	9

1. 5A411001 – *Сабзавотчилик ва полизчилик* магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

5A411001 – *Сабзавотчилик ва полизчилик* магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи кундузги таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Магистратура дастурининг меъёрий муддати 2 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. 5A411001 – *Сабзавотчилик ва полизчилик* магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **5A411001 – *Сабзавотчилик ва полизчилик*** магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- магистратура мутахассислигининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;
- магистратура битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;
- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;
- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;
- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган баклавриат битирувчилари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5A411001 – *Сабзавотчилик ва полизчилик* мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5A411001 – *Сабзавотчилик ва полизчилик* мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

5A411001 – *Сабзавотчилик ва полизчилик* сабзавотчилик ва полизчилик соҳасидаги мутахассислик бўлиб, барча таълими муассасаларида мутахассисликка оид фанларни ўқитиш, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий тадқиқот институтлари, марказлари, илмий ишлаб чиқариш бирлашмалари, Ўзбекистон фермер, деҳқон ва томорқа ер эгалари Кенгаши ва унинг худудий бўлимлари, илмий тадқиқот фаолиятини юритиш, турли мулкчилик шаклидаги корхоналарида, нодавлат ва нотижорат ташкилотларида, марказий ва маҳаллий давлат бошқарувига оид комплекс масалаларни ҳал этиш, шунингдек сабзавотчилик тармоқлари ва соҳаларини ривожлантиришда озик-овқат хавфсизликни таъминлаш, истиқболини белгилашга, касбий кўникмага, мутасаддилик қобилиятига йўналтирилган инсон фаолиятининг воситалари, усуллари, методлари ва услубларининг мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 5A411001 - Сабзавотчилик ва полизчилик мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида педагогик фаолият;
- Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтлари ва марказларида ҳамда олий таълим муассасаларида илмий-тадқиқот фаолияти ва жараёнлар;
- ер, сув, энергетика ва моддий техник ресурслар, қ/х техникаси жараёнлари;
- сабзавот ва полиз экинларини ишлаб чиқариш жараёни;
- сабзавот ва полиз экинлари селекцияси ва уруғчилиги жараёни;
- сабзавот ва полиз экинлари турларининг ассортименти;
- сабзавот ва полиз экинлари кўчатчилиги жараёнлари;
- сабзавот ва полиз экинларини парваришлаш технологияси жараёнлари;
- кимёвий ва биологик кураш воситалари;
- сабзавот ва полиз экинлари маҳсултини ишлаб чиқариш корхоналари ва ташкилотларида бошқарув кўрсаткичларининг таҳлили жараёнлари.

1.2.3. 5A411001-Сабзавотчилик ва полизчилик мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

- илмий тадқиқот фаолияти;
- педагогик фаолият;
- лойиҳа -технологик фаолият;
- ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолияти;
- ташкилий-бошқарув фаолияти;
- ишлаб чиқариш ва сервис хизмат кўрсатиш фаолияти.

1.2.4. 5A411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари:

5A411001 – *Сабзавотчилик ва полизчилик* мутахассислиги бўйича Миллий малака рамкасининг 7-малака даражаси ҳамда магистр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ магистратура битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир болиши лозим:

Илмий тадқиқот ва педагогик фаолиятида:

- илмий, амалий тадқиқотларни ўтказиш, тажриба натижаларини таҳлил қилиш ва улар асосида илмий асосланган хулосалар чиқариш, илмий янгиликларни кашф этиш;
- илмий мақолалар, маърузалар, рисола, ўқув адабиётлар тайёрлаш ва таҳрир қилиш, ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш;
- илмий адабиётлар ва интернет тармоғида энг янги илмий, конструкторлик, технологик ва эксплуатацион ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда кидириш ва топиш;
- илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш ҳамда фаол иштирок этиш;
- мос мутахассислик мавзуси бўйича илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш, ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиш;
- олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида мутахассислиги бўйича педагогик ва ўқув-услубий фаолият юритиш;
- ўқув жараёнини ва илмий фаолиятни ташкил қилиш, замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан, ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиб ўқув машғулотларини ўтказиш;
- электрон (e-learning), мобил (m-learning), масофавий ахборот технология ва ўқув-методик мажмуаларни мукамал ўзлаштириш;
- педагогик ва илмий маҳорати ҳамда малакасини мунтазам ошириб бориш.

Лойиҳа -технологик ҳамда ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида:

- сабзавотчилик ва полизчилик соҳасини бошқариш бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;

- озик-овқат хавфсизлигини олдини олишда илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ҳамда назарий моделларини ишлаб чиқиш ва илмий-тадқиқот натижалари бўйича тавсиялар ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этиш;

- сабзавотчилик ва полизчилик соҳаси самарадорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўллари ишлаб чиқиш;

- Ўзбекистон ҳамда хорижда соҳага оид ижтимоий-иқтисодий жараёнлар ҳамда маҳсулот кўрсаткичларни таҳлил қилиш ва қиёслаш;

- сабзавот ва полиз экинлари экилган майдонларини мониторингини олиб бориш, давлат ва маҳаллий ташкилотлар, корхоналарда самарали фаолият кўрсатишини баҳолаш, камчиликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш чораларини кўриш.

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва сервис хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- сабзавот ва полиз маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш;

- агросаноат мажмуи корхоналари, ташкилотлар, фермер хўжаликларида меҳнат фаолиятини ташкил этиш;

- соҳа фаолиятини режалаштириш, ҳисоб-китоб ва таҳлил қилиш бўйича услубий кўрсатмалар, ҳуқуқий ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар;

- сабзавотчилик ва полизчиликда янги технологияларни жорий этиш, ресурстежамкор технологиялар бўйича таклифлар ва ихтиролар бўйича самарадорликни аниқлаш;

- соҳага оид қабул қилинган қарорларни ижроси, бошқарув қарорлари вариантларини ишлаб чиқишда ҳамда танлаб олишни асослашда иштирок этиш;

- шартномаларни тузиш учун зарур бўлган ҳужжатларни тўплаш, агротехник тадбирларни олиб боришни ташкил этиш, ҳисоботларни тузиш тартибларини аниқлаш;

- олиб бораётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;

- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш, бажарилаётган назарий ва амалий ишлар мавзуси бўйича информацион моделларни ишлаб чиқиш ва татбиқ этиш.

2. 5A411001 –Сабзавотчилик ва полизчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асоси, иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, илмий тадқиқот ва педагогика методологиясини билиши ва касбий фаолияти ундан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

- ўз фаолиятида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана олиши, ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;

- ахборот технологияларидан фойдалана олиши, ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши.

2.2. Касбний компетенциялар:

– илмий, амалий тадқиқотлар олиб бориш, тажриба натижаларини қайта ишлаш ва улар асосида илмий асосланган хулосалар чиқариш, илмий мақолалар тайёрлаш ва таҳрир қилиш, илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш, илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш кўникмаларига эга бўлиш;

- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланишни билиш;

- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашишни билиш;

- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш кўникмаларига эга бўлиши;

- давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши;

- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш кўникмаларига эга бўлиши ва мониторингини олиб бориш;

- фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқариш жараёнига тадбиқ этиш;

- иктисодий ва ижтимоий самарадорликни баҳолаш;

- умумий ўрта, ўрта махсус касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб бакалаврият ва магистратура ўқув режаларида ўзлаштирилган фанлар доирасида назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини ўтказиш;

- ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига қўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

- ўқув фанлари бўйича зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни тузиши, тайёрлаш ва расмийлаштириш;

- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўқув машғулотларини ўтказиш;

- электрон (e-learning) ва мобил (m-learning) ўқитиш учун ўқув-методик мажмуаларни ишлаб чиқиш;

- узлуксиз таълим тизимининг Давлат таълим стандартлари, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

- дала экинларининг энг серҳосил навларини танлаш, етиштириш технологиялари ҳамда кўпайтириш усуллари бўйича фермер хўжаликлари ва шахсий томорқа эгаларига маслаҳат бериши;

- сабзавотчиликда инновацион ишланмалар бўйича таҳлилларни ўтказиш ва эксперт гуруҳларида иштирокчи сифатида катнашиш;

- ихтисосликка мос турли хизматларни ташкил этиш ва амалга оширишни билиш.

2.3 Касбний квалификациялар

Сабзавот ва полизчилик агротехнологи, Сабзавот ва полизчилик уруғчилиги агрономи, Сабзавот ва полизчилик бўйича апробатор, Сабзавот ва полизчилик селекционери, Сабзавот ва полизчилик муаммоси бўйича мутахассиси, Сабзавот ва полизчилик бўйича илмий эксперт, экологик тоза сабзавот маҳсулотлари етиштириш бўйича мутахассис, сабзавот ва полизчилик бўйича сервис хизмати фаолияти, сабзавот ва полиз хосили сифатини назорат қилиш квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5A411001 – *Сабзавотчилик ва поллизчилик* магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5A411001 – *Сабзавотчилик ва поллизчилик* магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурлари бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашни таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Умумметодологик фанлар”, “Мутахассислик фанлари”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5A411001 – *Сабзавотчилик ва поллизчилик* магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкласининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 30 соат қилиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралик ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўқув даври учун ҳафталик ўқув юкламалардан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Ўқишнинг норматив муддати 2 йил бўлганда ўқув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*
Назарий таълим ва илмий фаолият	54%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-
Аттестациялар	9%
Таътиллар	18%
Илмий амалиёт (стажировка)	19%

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, магистратуранинг ўқув режа ва фан дастури (магистратура дастури), профиль, ўқиб ўрганиш натижалари, ўқув даври, e-learning ва m-learning технологиялари, сабзотчилик, полизчилик, магистратура, лойиҳа-технологик, педагогик, илмий-педагогик иш, малака амалиёти, магистрлик диссертацияси, баҳолаш, давлат аттестацияси, мустақил таълим, ўқув фанлари блоки, мундарижа, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, кадрларга талаб, лойиҳалаш, илмий-тадқиқот жараёнлари, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни, махсус фанларни ўқитиш методикаси, ахборот-коммуникатив тизимлар, замонавий тадқиқот методлари, ахборот ва замонавий педагогик технологиялар, моделлар ва моделлаш, фан ишчи дастурлари, замонавий ўлчов асбоблари, электрон билим манбалари, дидактика, назария.

Ишлаб чикувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор [Signature] Б.А.Сулаймонов

2020 йил « 20 » 07

М.Ў.

Олий таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва илғор технологияларни
тадбиқ этиш маркази

Директор [Signature] З.Хақимов

2020 йил « 20 » 07

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Сабзавот-иолиз экиллари ва
картошқачилик илмий тадқиқот
институти

Директори [Signature] Р.А. Низомов

2020 йил « 30 » 07

М.Ў.

Ўсимликларнинг генетик ресурслари
илмий тадқиқот институти директори

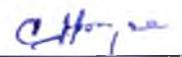
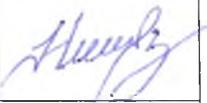
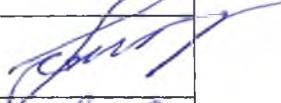

Директор [Signature] А.А.Аманов

2020 йил « 20 » 07

М.Ў.

**5A411001- Сабзавотчилик ва полизчилик мутахассислик бўйича малака талаблари
ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчи Ишчи гуруҳ таркиби**

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1	М.Мирзасолиев	Мева-сабзавотчилик ва узумчилик факультети декани.	
Аъзолари:			
2	Г.Сапарова	Мева-сабзавотчилик ва узумчилик факультети ЎУК раиси, ишчи гуруҳ раиси ўринбосари, доцент	
3	М.Аманова	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик кафедраси мудир, профессор	
4	Ш.Асатов	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик кафедраси профессор	
5	И.Нормуродов	Мевачилик ва узумчилик кафедраси мудир, қишлоқ хўжалиги фанлари доктори	
6	С.Дусмуратова	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик кафедраси профессори	
7	С.Юнусов	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик кафедраси , қишлоқ хўжалиги фанлари доктори	
8	О.Қодирхўжаев	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик кафедраси доценти	
13	З.Абдуқаюмов	Мевачилик ва узумчилик кафедраси доценти	
14	З.Норбоев	Қишлоқ хўжалигида экологик хавфсизлик ва ботаника кафедраси доценти	
15	Д.Якубова	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик кафедраси ассистенти	
16	Х.Худоёрова	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик кафедраси ассистенти	
17	А.Хасанов	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик кафедраси ассистенти	

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги
Бакалаврият таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига
киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий
фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

т/р	Вазирлик (идора) нинг ташкилот (корхона) лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)*		Вазирлик (идора) нинг таълим йўналишлари (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик таълим йўналиши	<p>Битирувчи қуйидаги касбий компетентия ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик, очик ҳамда ҳимояланган ер сабзавотчилигини самарали юритишни ташкил этишни; - сабзавот, полиз экинлари ва картошкани етиштириш ҳамда ҳосилини йиғиштириш технологик харитасининг агротехник қисмини тузишни; - сабзавот, полиз экинлари, картошкани етиштириш учун талаб этиладиган ишчи кучи, техника воситалари, ўғитлар, уруғлар экиладиган материаллар, кадоклаш идишлари ва бошқа материалларни ҳисоблай билиши; - очик ер учун сабзавот-полиз ва картошкани алмашлаб экиш схемасини ва ҳимояланган ер иншоатлари учун экинларни айланиш схемаларини ишлаб чиқишни; - сабзавот, полиз экинлари ва картошқа етиштириш учун энг юқори ҳосилли навларни, энг самарали техника воситаларини танлай олишни; - сабзавот экинлари кўчатлари экилганидан сўнг тўлик тутиб олишини таъминладиган илдиз тизимини ривожлантиришнинг илғор усулларини қўллашни; - иссиқхоналарда етиштириладиган сабзавот ва полиз экинлари ўсимликларига шакл бериш; - ҳимояланган ер иншоатларида сабзавот ва полиз экинларини ўстирилаётганда ёруғлик, ҳарорат, сув ва озика моддаларини оптималлаштиришни; - полиэтилен плёнка билан, вақтинча ҳимояланган ерларда сабзавот ва полиз экинларини етиштиришни; - иссиқхоналарда, очик майдонларда етиштириладиган сабзавот-полиз майдонларида тупрокқа ишлов бериш, суғориш, ўғитларни бериш, парваришlash ва бошқа агротехник чора тадбирларни бажара олишни; - уруг олиш учун сабзавот экинлари экилган майдонларда опрабация ўтказиш, уруғларни етиштириш ва тайёрлаш; - сабзавот экинларини очик ва ҳимояланган жойда етиштиришда инсон томонидан бевосита ҳамда механизация воситалари ёрдамида бажариладиган ишларни сифатини назорат қилишни; - сабзавотлар, полз ва картошкага бирламчи ишлов беришни ва уларни сотувга чиқаришни ташкил этишни; - илмий-изланишлар ва уларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга мустақил татбиқ қила олишни; - сабзавотчилик ва полизчилик агротехнологияларини такомиллаштириш бўйича инновацион ишланмалар, маълумотларни излаб топиш ва амалга оширишни; - меҳнат жамоасини бошқаришда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва замонавий бошқарув усулларини қўлай билиши;

			<ul style="list-style-type: none"> - сабзавотчилик, поллизчилик, картошкачилик ва очик ва химояланган жой сабзавотчилиги тармоклари ҳамда меҳнат жамоалари фаолияти натижа бергунича, олдиндан баҳолашни билиши; - сабзавотчилик ва поллизчилик агротехнологиялари бўйича илмий ғояларни тезда ўзлаштириб, танкидий баҳо бериб, уни тадбиқ этиш йўлларини аниқлашни; - атроф муҳитни муҳофаза қилиш, меҳнат фаолияти хавфсизлигини таъминлаш, жароҳатланиш ва касбий касалликлар олдини олиш бўйича чора тадбирларни амалга оширишни билиши керак.
2	5A411001	Сабзавотчилик поллизчилик	<p>ва</p> <p>Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар қандай билиши шарт бўлган барча талабларни магистр мутахассислиги бўйича янада юқори даражада бажариши керак.</p> <p>Бундан ташқари у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сабзавотчилик ва поллизчиликда янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқиқот лойиҳаларини таҳлил қилиш; - сабзавот ва поллиз экинларини етиштиришнинг илғор технологияларни қўллаш; - сабзавот ва поллиз экинларида экспериментал изланиш ишларини намунавий услубиятига асосан мустақил ўтказиш ва улардан олинган натижаларга ишлов бериш; - ишланмалар бўйича илмий ҳисоботлар тайёрлаш; - сабзавот ва поллиз экинларининг янги навларини етиштириш усулларини ишлаб чиқаришда синаб кўриш; - илмий ишларда замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш; - сабзавотчилик ва поллизчилик соҳасида ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича адабиётлар шарҳларини ишлаб чиқиши, рефератлар ва библиографияларини тузиш; - илмий семинарлар, симпозиумлар ва илмий-амалий конференциялар ишида иштрок этиши ва маърузалар қилиш; - илмий матбуотларига мақолалар тайёрлаш; - инновацион кўргазма ярмаркаларида илмий изланишлар натижаларини намойиш этиши лозим. - агрофирма ёки бошқа шаклдаги хўжаликларнинг технологи бўлиб ишлаш; - сабзавот ва поллиз экинларининг янги навларидан фойдаланишни асослаш; - сабзавот ва поллиз экинларини етиштиришда замонавий технологияларни қўллаш; - химояланган ер иншоотларидан фойдаланиш; - ишлаб чиқариш жараёнлари ва агротехник тадбирларни бажарилиш сифатини наорат қилиш; - замонавий ахборот технологиялар, компьютер техникалар ва коммуникацион воситаларни амалиётда қўллаш; - сабзавот ва поллиз экинларини кўпайтиришда замонавий технологияларни қўллаш; - лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш; - касбий этика кодексига риоя қилиши лозим. - ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва тадбиқ қилиш; - ишлаб чиқариш жараёнларини самарали амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш; - замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва уларнинг эксплуатацияси билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш; - атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос қилиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштрок этиш ва бошқалар.
2	5A 411004	Картошкачилик	<p>Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар қандай билиши шарт бўлган барча талабларни магистр мутахассислиги бўйича янада юқори даражада бажариши керак.</p>

			<p>Бундан ташқари у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - картошқачиликда янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқиқот лойиҳаларини ўрганиш; - картошқа ўсимлигини етиштиришнинг прогрессив технологияларини қўллаш; - картошқа экинини экспериментал изланиш ишларини намунавий методикага асосан мустақил ўтказиш ва улардан олинган натижаларга ишлов бериши; - ишланмалар бўйича илмий ҳисоботлар тайёрлаши; - картошқа экиннинг янги навлар ва етиштириш усулларини ишлаб чиқаришда синаб кўриш; - илмий ишларда замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш; - картошқачилик соҳасида ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиши, рефератлар ва библиографияларни тузиши; - илмий семинарлар, симпозиумлар ва илмий-амалий конференциялар ишида иштрок этиши; - илмий-ишлаб чиқариш матбуотларига мақолаларни тайёрлаш; - инновацион кўргазма ярмаркаларида илмий изланишлар натижаларини намойиш этиши лозим. - картошқачиликда илмий лойиҳаларни бошқариши, ишлаб чиқариш жараёнларини ва ресурсларини режалаштириши, бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиши, илмий лойиҳа командасини бошқариши; - картошқачиликда корпоратив ўқитишни ташкил қилиши ва корпоратив маълумотлар базасини ривожлантириши; - меҳнат жамоасига раҳбарлик қилиши; - картошқачилик соҳасида ишлаб чиқариш фволияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиши ва тадбиқ қилиши; - картошқачилик ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириши ва тадбиқ этиши; - картошқачиликда замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиши; - атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштрок этиши лозим. - агроучастка ёки бошқа шаклдаги хўжаликларида технолог бўлиб ишлаши; - картошқанинг янги навларидан фойдаланишни асослаши; - картошқа етиштиришда замонавий технологияларни қўллаши; - ишлаб чиқариш жараёнлари ва агротадбирлар бажарилиши сифатини наорат қилиши; - замонавий ахборот технологиялар, компьютер техникалари ва коммуникацион воситаларни амалиётда қўллаши; - картошқани кўпайтиришда замонавий технологияларни қўллаши; - лойиҳа ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиши; - касбий этика кодексига риоя қилиши ва бошқалар.
3	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология	<p>Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар қандай билиши шарт бўлган барча талабларни магистр мутахассислиги бўйича янада юқори даражада бажариши керак.</p> <p>Бундан ташқари у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - донор ўсимлик танлаш; - эксплантлар олиш; - протопластлар олиш усуллари;

			<ul style="list-style-type: none"> - каллус тўқимасини ҳосил қилиш; - каллусдан ўсимликлар регенерацияси; - соматик дурагайлар олиш; - in vitro уруғлантириш; - экиш материални вирусдан ҳоли қилиш; - клонли микрокўпайтиришнинг турли босқичларида ўсимлик тўқималарини культуралаш техникаси; - клонли микрокўпайтириш шароитларини оптималлаштириш; - эксплант тўқималаридан адвентив куртакларни индукциялаш; - соматик эмбриогенезни индукциялаш; - биотехнологик маҳсулотлар ишлаб чиқаришда маҳсулот унумини ҳисоблаш; - статистик натижаларни таҳлил этиш; - мева ва сабзавот чиқиндиларни қайта ишлашда конверциянинг хусусияти ва масштабни ўрганиш; - мева-сабзавот чиқиндиларини қайта ишлашда микроб деградациясидан фойдаланиш усуллари; - чиқиндиларни қайта ишлашда ферментлардан фойдаланиш усуллари; - мева-сабзавот чиқиндиларини қайта ишлашнинг иқтисодий самарадорлигини ҳисоблаш; - ўсимликларнинг ўсиши ва ривожланишини бошқарувчи фитогормон ва фиторегуляторлар ишлаб чиқариш технологияси; - ўсимликларни касалликлар ва заракунандалардан ҳимоя қилишда фойдаланадиган препаратлар олиш усуллари; - ҳашаротлар организмидан микроорганизмларни ажратиш олиш усуллари; - ажратиш олинган микроорганизмларнинг энтомопатоген фаоллигини аниқлаш; - олинган микроорганизмларни энтомопатоген фаоллигини аниқлаш; - олинган микроорганизмларни ҳашаротларга таъсирини ўрганиш; - товар ҳолдаги препаратлар тайёрлаш усуллари ҳақида билиши ва улардан фойдалана олиши; - мева сабзавот ўсимликлари культураларини in vitro ўстириш шароитини танлаш; - озиқа муҳитларини тайёрлаш ва стериллаш; - ўсимлик материаллари ва асбоб усқуналарни стериллаш усуллари; - ўсимликлардаги мавжуд меристемаларни фаоллаштириш; - тўқималар культурасида муртакларнинг ҳосил бўлишини бошқариш; - ўсимлик маҳсулотлари деградацияси усуллари; - мева-сабзавот чиқиндиларини қайта ишлаш; - микроорганизмлардан биомасса ажратиш; - микроорганизмлар маҳсулотларини куриштириш; - натижаларни илмий асослай билиш кўникмаларига эга бўлиши; - мева-сабзавот экинлари ҳосилдорлигини, сифатини биотехнологик усуллар ёрдамида ошириш тажрибаларига эга бўлиши керак. - мустақил равишда илмий тадқиқот олиб бориш, очик ва ҳимояланган ерда сабзавот ва полиз экинлари билан дала ва вегетацион тажрибалар ўтказишни; - илмий ҳамда илмий техник адабиётларни ўрганишни, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот мавзуларига хулосалар бера олиш; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларни қўллаган
--	--	--	--

			<p>ҳолда илмий нашрлар тайёрлашни;</p> <ul style="list-style-type: none"> - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориши; - махсус фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориш, ўқув-танишув, ишлаб чиқариш технологик малака амалиётларига раҳбарлик қилишни; - ўқув услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўланмалар, тарқатма материаллар, ўқув фанлари ишчи дастурларини, календарь режа, талабалар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув услубий ҳужжатларни тайёрлашни; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланишни; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.
--	--	--	--

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлим бошлиғи

Ш.Жоникулов

Ўсимликларнинг генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори

А.Аманов

Сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик илмий тадқиқот институти директори

Р.Низомов

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани

“30” ИЮЛЬ 2020 йил

Қатнашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси раиси – Ш.Абдуразақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаши раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни химоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошқачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзақов, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори-Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўқув-услубий бошқармаси бошлиғи-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъморчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокамаси.

Сўзга чиқди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъморчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъморчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидаги илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан тақриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қароридан белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида қуйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларчилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалик маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали богдорчилик

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ,
ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти,
бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари
бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани

“30” сентябрь 2020 йил

Биз қуйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси - М.Тулаходжаева, Богдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Богдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори - Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режаларининг мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	<i>Агрономия (анорчилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (дончилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (пахтачилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (мойли экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (шоличилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (ем-хашак экинлари)</i>
	5410200	<i>Агрономия (соя экинни агротехникаси)</i>
	5410200	<i>Агрономия (техник экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)</i>
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва поллизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўқув юртлари бошқармаси бошлиғи

B. ABDULLIMOV
VA O'QUV
YURLARI
BOSHQARMASI
A. Холиков

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи

DEVONXON
B. Муродов

Вазирлар Маҳкамаси ҳуқуқидаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари

B. Муродов

Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси

A. Хаитов

Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари

M. Рузметов

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

M. Бакиров

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси

B. Кўчқоров

Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси

N. Z. Фахрутдинов

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи

SH. ABDULLAZIZOV

“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари

R. Курбонов

Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори

N. E. Нажимов

“Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари Р.Очилов

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузурдаги
Уруғчиликни ривожлантириш маркази
директори

“Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш
корхонаси директори

Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-
тадқиқот институти директори

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти директори

Академик М.Мирзаев номидаги
“Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик
илмий тадқиқот институти” бош директори

Ўсимликшунослик илмий тадқиқот
институти директори

“Сабзавот-полиэ экинлари ва
картошқачилик” илмий тадқиқот институти
директори

Тошкент давлат аграр университети ўқув
ишлари бўйича проректори

Ш.Намазов

Б.Холмухаммедов

А.Учаров

А.Хамзаев

Ю.Саимназаров

А.Аманов

Р.Низомов

С.Исламов

Тошкент давлат аграр университети 5411600 – Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик бакалаврият таълим йўналиши негизидаги 5А411001– Сабзавотчилик ва полизчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар бўйича такомиллаштирилган малака талабларга

ТАҚРИЗ

Мамлакатимиз мустақилликка эришганидан сўнг барча соҳада шу жумладан қишлоқ хўжалигида ижтимоий-иқтисодий ислохатлар жадал равишда амалга оширилмоқда. Шу сабабли бу соҳани рақобатбардош кадрлар билан таъминлаш ва уларни замонавий технологияларни биладиган ва ишлаб чиқаришда қўллай оладиган юқори савияли малакали мутахассислар билан таъминлаш зарурдир. **5А411001-Сабзавотчилик ва полизчилик** мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган малака талаблар дехқончилик мева-сабзаноқчилик пахтачилик стандартлаштириш соҳаларидаги мутахассислик фанларининг бошқа умумқасбий фанлари билан узвий боғлаб, келажакда сабзавот ва полиз етиштириш технологиясини такомиллаштиришда зарур бўладиган муҳим вазифаларни бажаришда асос бўлади, натижада ушбу таълим йўналиши мутахассислари мамлакатимиз халқ хўжалиги соҳалари билан чамбарчас боғланган тармоги салоҳиятини ошириб борадилар. Мазкур вазифаларни амалга оширишда малака талаблари бунга дастури амал бўлади.

Магистратуранинг **5А411001-Сабзавотчилик ва полизчилик** мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган малака ўз ичига қамраб олган комплекс фанлар бугунги кундаги сабзавотчилик, полизчилик соҳасидаги илмий ишлаб чиқариш масалаларига мос ҳолда тузилган.

Магистратуранинг мазкур мутахассислиги малака талабларини умумий талабларида чет эл илғор тажрибаларини иноватга олган ҳолда сабзавот полиз экинларини ташқи муҳит омилларига муносабати, экиш муддатлари ва уларни етиштириш технологияси сабзавот ва полиз экинларини маҳсулоти сифатини ошириш, илмий-тадқиқот тажрибаларини ўтказиш, қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида педагогик ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий фаолиятини таъминлаш каби муҳим вазифалар белгиланган. Шунингдек магистрантларнинг билимини назорат қилиш учун уларга аттестация муддатларини белгиланиши ниҳоятда асослидир.

Мен юқорида баён этилганларга асосланиб ушбу ижобий кўрсаткичларни эътиборга олган ҳолда, такомиллаштирилган мазкур **5А411001– Сабзавотчилик ва полизчилик** мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган малака талабларига ҳозирги замон кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг талабларига жавоб беради деб ҳисоблаймиз ва мувофиқлаштирувчи кенгашда кўриш учун тавсия қиламиз.

**Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик
илмий тадқиқот институти
директори, к.х.ф.д**

Р.Низомов

Тошкент давлат аграр университети 5411600 – Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик бакалавриат таълим йуналиши негизидаги 5А41001 – Сабзавотчилик ва полизчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар бўйича такомиллаштирилган малака талабларга

ТАҚРИЗ

Мамлакатимиз мустақилликка эришганидан сўнг барча соҳада шу жумладан қишлоқ хўжалигида ижтимоий - иқтисодий ислохатлар жадал равишда амалга оширилмоқда. Шу сабабли бу соҳани рақобатбардош кадрлар билан таъминлаш ва уларни замонавий технологияларни биладиган ва ишлаб чиқаришда қўллай оладиган юқори савияли малакали мутахассислар билан таъминлаш зарурдир. **5А411001 - Сабзавотчилик ва полизчилик** мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган малака талаблар дехқончилик мева-сабзавотчилик пахтачилик стандартлаштириш соҳаларидаги мутахассислик фанларининг бошқа умумқасбий фанлари билан узвий боғлаб, келажакда сабзавот ва полиз етиштириш технологиясини такомиллаштиришда зарур бўладиган муҳим вазифаларни бажаришда асос бўлади, натижада ушбу таълим йўналиши мутахассислари мамлакатимиз халқ хўжалиги соҳалари билан чамбарчас боғланган тармоғи салоҳиятини ошириб борадилар. Мазкур вазифаларни амалга оширишда малака талаблари бунга дастури амал бўлади.

Магистратурани **5А411001 - Сабзавотчилик ва полизчилик** мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган малака ўз ичига қамраб олган комплекс фанлар бугунги кундаги сабзавотчилик, полизчилик соҳасидаги илмий ишлаб чиқариш масалаларига мос ҳолда тузилган.

Магистратуранинг мазкур мутахассислиги малака талабларини умумий талабларида чет эл илғор тажрибаларини инобатга олган ҳолда сабзавот полиз экинларини ташқи муҳит омилларига муносабати, экиш муддатлари ва уларни етиштириш технологияси сабзавот ва полиз экинларини маҳсулоти сифатини ошириш, илмий-тадқиқот тажрибаларини ўтказиш, қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида педагогик ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий фаолиятини таъминлаш каби муҳим вазифалар белгиланган. Шунингдек магистрантларнинг билимини назорат қилиш учун уларга аттестация муддатларини белгиланиши ниҳоятда асослидир.

Мен юқорида баён этилганларга асосланиб ушбу ижобий кўрсаткичларни эътиборга олган ҳолда, такомиллаштирилган мазкур **5А411001 – Сабзавотчилик ва полизчилик** мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган малака талабларига ҳозирги замон кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг талабларига жавоб беради деб ҳисоблаймиз ва мувофиқлаштирувчи кенгашда кўриш учун тавсия қиламиз.

**Қишлоқ хўжалиги ва озиқ овқат таъминоти
илмий ишлаб чиқариш маркази.
Боғдорчилик ва сабзавотчилик
селекцияси, уруғчилиги ва
агротехнологиялари соҳасида илмий
тадқиқотларни мувофиқлаштириш бўлим
бошлиғи**

А.С.Рустамов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, балиқчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалигида менежмент” ўқув-услугий бирлашмаси йиғилишининг 4-сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август 2020 йил

Қибрай тумани

Қатнашдилар: Бирлашма раиси—Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услугий бошқарма (бўлим) бошлиқлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услугий бирлашма котиби: Ўқув-услугий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услугий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимида ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услугий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, **25 та**

бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга ошириладиган кенг қамровли ислохотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни иноватга олган ҳолда ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси институти ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хақимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июлда қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов-Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга ошириладиган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чиқилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илғор тажрибасилари чуқур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медецинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида қуйидаги бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
Бакалаврият таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озик-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибдаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

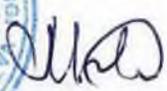
ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетидида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси
Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

**5A411001 –Сабзавотчилик ва полизчилик магистратура мутахассислиги
малака талабларини ишлаб чиқилишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ**

5A411001 –Сабзавотчилик ва полизчилик магистратура мутахассислиги малака талабларини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий–ҳуқуқий ҳужжатларига асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги ПҚ-4421-сонли “Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги “Тошкент давлат аграр университетида олий маълумотли кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3704-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 14 майдаги 426-сонли буйруғи;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғи.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрель, ПҚ-2909-сонли, «Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори;

Малака талабларни ишлаб чиқишда магистратура битирувчиларига кадрлар истеъмолчилари томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги авлод давлат таълим стандарти билан қиёслаганда салака талаблари бўйича, чет эл илғор тажрибаларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режадаги, “Сабзавот ва полиз экинлари физиологияси ва биокимёси”, “Картошқачилик” фанлари “Сабзавот полиз экинларининг генофонди ва биохилма-хиллиги” фанига ҳамда “Сабзавот экинлари селекцияси, уруғшунослиги ва уруғчилиги” фанлари билан алмаштирилди.

Магистратурада назарий таълим ва илмий фаолият 78 ҳафтани, шундан: 8 ҳафта малакавий амалиёт, 6 ҳафта аттестация ва 16 ҳафта таътилни ташкил этди. Малака талаблари “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” нинг

мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим – тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор – фармонларини мукаммал амалга оширишига қаратилган; малакавий талаблар дастурида миллий мустақиллик демократия, бой миллий ва маънавий ананалар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

ДТС асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади;

Ушбу малакавий талаблар халқаро тажриба, техника, технологиялар фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадирларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади;

Ўқув юқламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди;

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий қоидаларга мослигига эришилди;

Стандартнинг қулайлиги – унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим соҳаси ДТС ни ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этади;

5А411001 –Сабзавотчилик ва полизчилик магистратура мутахассислиги бўйича малакавий талаблар тажриба ва текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг чет эл илғор меъёрлари киритилди;

Малакавий талабларни ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий – иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадирлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

ТошДАУ Ўқув ишлари
бўйича проректор

С.Я. Исламов

Биринчи блокда аудитория соатлари 30 соатга кўпайтирилган.
Иккинчи блокда аудитория соатлари 70 соатга кўпайган. Шу соатлар ҳажми ҳисобига иккинчи блокка Сабзавот-
полиз экинларининг генофонди, сабзавот ва полиз экинларини биокимёси фанлари қўшилган.
Учинчи блокда эса 248 соатга кўпайган.
Тўртинчи блокда малакавий амалиёт илмий амалиётга ўзгартирилди.

**Ўқув ишлар бўйича
проректор**

С.Я.Исламов

**5A411001 – “Сабзавотчилик ва полизчилик” мутахассислиги учун
халқаро тажрибаларнинг ўрганилганлиги тўғрисидаги таҳлили
маълумотлар.**

Германиянинг Хохенхайм университетида “Сабзавотчилик” фани билан кўп қисми бир хилда. Фанда сабзавот экинлари турлари, ботаник оилалари уларни морфо-биологик хусусиятлари ва етиштириш технологияси ёритилган. Бу фан бизнинг кафедрамизда ўтиладиган фан билан узвий боғлиқлиги бор. Германияда сабзавотчилик соҳасидаги янгиликларни ўрганиш ва ўзлаштириш мақсадга мувофиқ.

Шунингдек Германиянинг Хохенхайм университети ва Жанубий Кореянинг Геёнган Миллий университетида “Химояланган жой сабзавотчилиги” фани ҳам ўрганилади. Бу фан ҳам кафедрамизда ўтиладиган “Химояланган жой сабзавотчилиги” фани билан бир хилда. Шунинг учун бу фанни ўрганишда Германия ва Кореяда химояланган жой сабзавотчилиги бўйича тажри алмашишда бу фанлар муҳимдир.

Жанубий Кореянинг Геёнган Миллий университетида “Мева-сабзавотчилик” фани бўлиб унда сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик фанларига оид маълумотлар йиғилган. Университетда сабзавотчилик ва полизчилик ҳамда картошкачилик йўналишлари учун бу фанни боғлиқлиги бор. Бу фанни ўзлаштириш мақсадга мувофиқдир.

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

Магистратурада таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	Миссури-Колумбия қишлоқ хўжалик университети АҚШ	Муддати	Россия Горно-Алтайск давлат университети	Муддати
1. Сабзавотчиликда илмий тадқиқот услуги ва тадқиқот натижаларининг статистик тахлили.	5 ой	1. Молия ресурсларини бошқариш.	1 ой	1. Экологическое почвоведение.	2 ой
2. Сабзавот ва полиз экинлари физиологияси ва биокимёси.	2 ой	2. Маркетинг режасини ишлаб чиқиш.	8 ой	2. Продукционные процессы в овощеводстве.	5 ой
3. Сабзавот ва полиз экинлари биологияси ва уларни етиштиришнинг прогрессив технологияси.	3 ой	3. Сабзавот ва полиз ўсимликлари учун асосий озиқа моддалар.	2 ой	3. Современные технологии в овоще-бахчеводстве.	3 ой
4. Картошқачилик.	1 ой	4. Сабзавот ва полиз ўсимликларни зараркундалари билан комплекс курашиш.	4 ой	4. Биотехнология высших растений.	3 ой
5. Сабзавот ва полиз экинларини касаллик ва зараркундалардан химоя қилиш.	2 ой	5. Сабзавотларни очик майдонларда етиштириш.	3 ой	5. Компьютерные технологии в агрономии.	2 ой
6. Химояланган жойларда сабзавот ва полиз экинлар етиштиришнинг замонавий технологияси.	3 ой	6. Химояланган ерларда сабзавотларни етиштириш.	3 ой	6. Программирование урожая в овощеводстве.	3 ой
7. Сабзавот ва полиз экинлари селекцияси ва навшунослиги.	3 ой	7. Агрокимё	1 ой	7. Интродукция нетрадиционных сельскохозяйственных культур.	2 ой
		8. Умумий дехқончилик	1 ой		
		9. Ўсимликлар фитопатологияси.	2 ой		
		10. Сабзавотчилик иқтисодиёти.	1 ой		

Изоҳ: Сабзавотчилик ва полизчилик мутахассислиги ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб қолмоқда. Бир қатор хориж давлатларида ушбу мутахассислик бўйича тайёрланган ва тадбиқ этилган ДТС ни таҳлил қилиш натижасида қуйидаги маълумотларга эга бўлдик. Сабзавотчилик ва полизчилик мутахассислиги бўйича Ўзбекистон Республикаси ДТС га асосан магистрларга 7 та асосий фан 19 ой давомида ўқитиш жорий қилинган бўлса, АҚШ нинг Миссури-Колумбия қишлоқ хўжалик университетига ушбу мутахассислик бўйича магистрлар 10 та фан бўйича 26 ой давомида ўқитилиши, РФ нинг Горно Алтайский давлат университетига эса 7 асосий фан бўйича магистрлар 20 ой давомида ўқитилиши аниқланди.

Юкоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган “Сабзавотчилик ва полизчилик” мутахассислиги давлат таълим стандарти жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, қўшимча равишда фанларни ва ўқитиш меъёрларини янада оширилса мақсадга мувофиқ бўлади.

Веб-сайтлар:

1. [http:// www.extension.iastate.edu/Publications/ PM1887.pdf](http://www.extension.iastate.edu/Publications/PM1887.pdf)
2. [http:// www.ucheba.ru/uz/9049](http://www.ucheba.ru/uz/9049)

I. Ўқув фанларини халқаро миқёсдаги фанлар билан солиштириш ва таҳлил қилиш (магистратура даражаси – мутахассислик Сабзавотчилик ва полизчилик)

№	ТошДАУ (Ўзбекистон)	University of Hohenheim (Germany) Университет Хохсхайм (Германия)	Gyeongsang National University (Y.Korea) Университет Геёнганг (Южная Корея)	ТошДАУ (Ўзбекистон)	
1	Магистр – Сабзавотчилик ва полизчилик (амалда)	Магистр –Сельскохозяйственные наук (действующий)	Магистр – илодоовошество (действующий)	Магистр – Сабзавотчилик ва полизчилик (амалда)	
	4212 соат (2 йил)			4212 соат (2 йил)	
	Фанлар			Фанлар	
Умумметодологик фанлар					
1=06	Биринчи блокдаги фанлар			Биринчи блокдаги фанлар	1=06
Мутахассислик фанлар					
7	Сабзавотчиликда илмий тадқиқот ишлари	Mathematik und Statistik für Agrarbiologie (1101-030) Математика и Статистика для сельскохозяйственных наук	Experimental Statistics Экспериментальные Статистика	Сабзавотчиликда илмий тадқиқот услуглари	7
8	Сабзавот ва полиз экинларини биокимёси				
		Vegetable Production	Vegetable Crops Овощные культуры	Сабзавот- полиз экинларининг геофонди	8
9	Сабзавот ва полиз экинларининг биологияси ва уларни етиштиришнинг прогрессив технологияси	Gemüsebau (3702-220) Овощеводство	Vegetable Crop Science & Practice Овощеводство и практика,	Сабзавот ва полиз экинлари биологияси ва уларни етиштиришнинг прогрессив технологияси	9
		Pflanzenzüchtung und Saatgutkunde (3501-210) Селекция растений и семеноведение	Seed Production Семеноводство	Сабзавот экинлари селекцияси, чўчқувосилги ва урғучилиги	10
10	Картошкачилик	Gemüsebau (3702-220) Овощеводство	Vegetable Crops Овощные культуры		
11	Ҳимояланган ерларда сабзавот ва полиз экинларини етиштиришнинг замонавий технологиялари	Gemüsebau (3702-220) Овощеводство	Greenhouse Control and Management Управление и контроль в защищенном грунте, Hydroponics & Practice Гидропоника и практика	Ҳимояланган жойларда сабзавот ва полиз экинлари етиштиришнинг замонавий технологиялари	11

Study Programme: Agricultural Sciences in the Tropics and Subtropics (Master)

Eight modules are compulsory. Seven elective modules can be chosen from the list of all master modules of the Faculty of Agriculture. Particularly recommended modules are listed below.

	Code	Modulname	Semester	Verbindlichkeit
⊕	4905-420	Crop Production Systems	1	Pflicht
⊕	4906-410	Ecology and Agroecosystems	1	Pflicht
⊕	4904-450	Farm and Project Evaluation	1	Pflicht
⊕	4801-450	Livestock Production Systems and Development	1	Pflicht
⊕	4908-440	Livestock Production Systems and Development	1	Pflicht
⊕	4907-410	Natural Resource Use and Conservation in the Tropics and Subtropics	1	Pflicht
⊕	3000-420	UNICert III English for Scientific Purposes	1	Wahl
⊕	4906-420	Biodiversity, Plant and Animal Genetic Resources	2	Wahl
⊕	3501-480	Breeding of Tropical, Ornamental, and Vegetable Plants	2	Wahl
⊕	4907-430	Crop Production Affecting the Hydrological Cycle	2	Wahl
⊕	4907-420	Ecophysiology of Crops in the Tropics and Subtropics	2	Wahl
⊕	3301-480	Fertilisation and Soil Fertility Management in the Tropics and Subtropics (Fernlehrmodul)	2	Wahl
⊕	4605-450	Food Safety and Drinking Water Quality Related to Zoonoses in the Tropics and Subtropics	2	Wahl
⊕	4905-430	Integrated Agricultural Production Systems	2	Wahl
⊕	4907-440	Interdisciplinary Practical Science Training	2	Pflicht
⊕	4403-410	Irrigation and Drainage Technology	2	Wahl
⊕	4908-430	Livestock Breeding Programs - Planning Procedures and International Case Studies	2	Wahl

Code	Modulname	Semester	Verbindlichkeit
3000-410	Portfolio-Modul (Master)	2	Wahl
4403-550	Post-Harvest Technology of Food and Bio-Based Products	2	Wahl
4908-420	Promotion of Livestock in Tropical Environments	2	Wahl
4909-420	Quantitative Methods in Animal Nutrition and Vegetation Sciences	2	Wahl
4403-470	Renewable Energy for Rural Areas	2	Wahl
4901-410	Rural Development Policies and Institutions (7,5 credits)	2	Wahl
3101-560	Soils of the World	2	Wahl
3000-420	UNICert III English for Scientific Purposes	2	Wahl
4302-420	Ethical Reflection on Food and Agriculture	3	Wahl
4909-430	Experimental Aquaculture	3	Wahl
3301-480	Fertilisation and Soil Fertility Management in the Tropics and Subtropics (Fernlehrrmodul)	3	Wahl
4902-430	Food and Nutrition Security	3	Wahl
4303-470	Gender, Nutrition, and Right to Food	3	Wahl
4908-410	Genetic Resources and Animal Husbandry Systems in the Tropics and Subtropics	3	Wahl
4903-450	Innovations in Agriculture	3	Wahl
4301-420	Inter- and Transdisciplinary Research Approaches in Bioeconomy	3	Wahl
4903-460	Methods in Interdisciplinary Collaboration	3	Pflicht
3405-410	Organic Farming in the Tropics and Subtropics	3	Wahl
4908-450	Organic Livestock Farming and Products	3	Wahl
4909-410	Physiological and Ecological Aspects of Livestock Nutrition in the Tropics	3	Wahl
4903-500	Policy Processes in Agriculture and Natural Resource Management	3	Wahl

Code	Modulname	Semester	Verbindlichkeit
⊕ 3000-410	Portfolio-Modul (Master)	3	Wahl
⊕ 4901-420	Poverty and Development Strategies	3	Wahl
⊕ 3402-420	Quantitative Methods in Biosciences	3	Pflicht
⊕ 4901-470	Quantitative Methods in Economics	3	Wahl
⊕ 3502-810	Quantitative Methods in Plant and Livestock Genomics	3	Wahl
⊕ 4301-430	Rural Communication and Extension	3	Wahl
⊕ 4903-490	Social Dimensions of Agricultural Development	3	Wahl

Studiengang: Crop Sciences - Plant Breeding and Seed Science (Master)
Seven compulsory modules (42 credits) and eight elective modules (at least 48 credits) have to be completed. That is a total of 15 modules (or at least 90 credits) over three semesters. The elective modules can be chosen from the other Crop Sciences major, from the listing below or from the modules of other master programmes of the faculty of Agricultural Sciences of the University of Hohenheim.

Code	Modulname	Semester	Verbindlichkeit
⊕ 3603-480	Entomology	1	Wahl
⊕ 3502-440	Methods of Scientific Working (for Crop Sciences)	1	Pflicht
⊕ 3302-440	Physiology and Biochemistry of Crops	1	Wahl
⊕ 3502-450	Population and Quantitative Genetics	1	Pflicht
⊕ 3402-420	Quantitative Methods in Biosciences	1	Wahl
⊕ 3504-450	Saatguttechnologie	1	Wahl
⊕ 3000-420	UNicert III English for Scientific Purposes	1	Wahl
⊕ 3402-450	Advanced Statistical Methods for Metric and Categorical Data	2	Pflicht
⊕ 3503-470	Basics of Bioinformatics / Grundlagen der Bioinformatik	2	Wahl
⊕ 4605-500	Biologische Sicherheit und Gentechnikrecht	2	Wahl

УКЎБ ИИТИЯР 6ҶИНА
 ДУБОКРОП

С.Я.Исрамов

Code	Module name	Semester	Verbindlichkeit
3501-450	Breeding Methodology	2	Pflicht
3501-480	Breeding of Tropical, Ornamental, and Vegetable Plants	2	Wahl
3502-470	Plant Genetic Resources	2	Wahl
3000-410	Portfolio-Modul (Master)	2	Wahl
3504-450	Saatguttechnologie	2	Wahl
3504-430	Seed Research	2	Pflicht
3503-460	Transgenic Organisms in Research and Agriculture	2	Wahl
3000-420	UNICert III English for Scientific Purposes	2	Wahl
3402-460	Advanced Statistical Methods for Metric and Categorical Data II	3	Wahl
4302-420	Ethical Reflection on Food and Agriculture	3	Wahl
3503-450	From Genes to Transgenic Plants	3	Wahl
3501-460	Planning of Breeding Programmes	3	Pflicht
3000-410	Portfolio-Modul (Master)	3	Wahl
3502-810	Quantitative Methods in Plant and Livestock Genomics	3	Wahl
3501-470	Selection Theory	3	Pflicht
Nicht mehr angebotene Module			
3504-440	Seed Technology		
4602-500	Biologische Sicherheit und Gentechnilrecht		
3503-480	Molecular Plant Genetics		

Германиянинг University of Hohenheim ўқув модулидан олинган маълумот

Studiengang: Crop Sciences - Plant Breeding and Seed Science (Master)

Seven compulsory modules (42 credits) and eight elective modules (at least 48 credits) have to be completed. That is a total of 15 modules (or at least 90 credits) over three semesters. The elective modules can be chosen from the other Crop Sciences major, from the listing below or from the modules of other master programmes of the faculty of Agricultural Sciences of the University of Hohenheim.

Code	Modulname	Semester	Verbindlichkeit
⊕ 3603-480	Entomology	1	Wahl
⊕ 3502-440	Methods of Scientific Working (for Crop Sciences)	1	Pflicht
⊕ 3302-440	Physiology and Biochemistry of Crops	1	Wahl
⊕ 3502-450	Population and Quantitative Genetics	1	Pflicht
⊕ 3402-420	Quantitative Methods in Biosciences	1	Wahl
⊕ 3504-450	Saatguttechnologie	1	Wahl
⊕ 3000-420	UNICert III English for Scientific Purposes	1	Wahl
⊕ 3402-450	Advanced Statistical Methods for Metric and Categorical Data	2	Pflicht
⊕ 3503-470	Basics of Bioinformatics / Grundlagen der Bioinformatik	2	Wahl
⊕ 4605-500	Biologische Sicherheit und Gentechnikrecht	2	Wahl
⊕ 3501-450	Breeding Methodology	2	Pflicht
⊕ 3501-480	Breeding of Tropical, Ornamental, and Vegetable Plants	2	Wahl
⊕ 3502-470	Plant Genetic Resources	2	Wahl
⊕ 3000-410	Portfolio-Modul (Master)	2	Wahl
⊕ 3504-450	Saatguttechnologie	2	Wahl
⊕ 3504-430	Seed Research	2	Pflicht
⊕ 3503-460	Transgenic Organisms in Research and Agriculture	2	Wahl
⊕ 3000-420	UNICert III English for Scientific Purposes	2	Wahl

Code	Modulname	Semester	Verbindlichkeit
⊕ 3402-460	Advanced Statistical Methods for Metric and Categorical Data II	3	Wahl
⊕ 4302-420	Ethical Reflection on Food and Agriculture	3	Wahl
⊕ 3503-450	From Genes to Transgenic Plants	3	Wahl
⊕ 3501-460	Planning of Breeding Programmes	3	Pflicht
⊕ 3000-410	Portfolio-Modul (Master)	3	Wahl
⊕ 3502-810	Quantitative Methods in Plant and Livestock Genomics	3	Wahl
⊕ 3501-470	Selection Theory	3	Pflicht
Nicht mehr angebotene Module			
⊕ 3504-440	Seed Technology		
⊕ 4602-500	Biologische Sicherheit und Gentechnikrecht		
⊕ 3503-480	Molecular Plant Genetics		

Ўқув ишлар бўйича
проректор

С.Я.Исламов

С.Я.Исламов

AUSTRALIA CURTIN

Food Science and Technology

Bachelor of Science (Food Science and Technology) - BSc(Curtin) - 155699
Health Sciences

The food industry is one of the largest industries in the world and needs highly trained professionals to ensure the sustainable supply, quality and safety of food. The food you buy to eat and drink each day is the result of extensive research into the properties and characteristics of a variety of foods and food ingredients, and it enables commercially viable food production.

Food scientists determine the quality and properties of foods, including the nutritive and health value, flavour, palatability, colour, texture and storage life using sensory, chemical and microbiological techniques.

What the course involves:

The Bachelor of Science (Food Science and Technology) is designed to help you start a career as a food technologist or a food processing technician. The course combines lectures, tutorials, laboratory classes, industry site visits and research projects to help you gain considerable knowledge and hands-on experience in the field of food science.

Your first year is interprofessional and undertaken in collaboration with other health sciences students. It incorporates fundamental science units including:

- food and nutrition
- chemistry
- human biology.

Physics, biochemistry theory and practice are covered in your second and third years to give you an understanding of the use of nutrients in the body.

You will study core areas of food science, including:

Curtin University of Australia
 Dryland Agricultural Systems Major (Master of Science)

Credits needed to graduate: 400

CORE UNITS	HRS/WK	CREDIT
Advanced Cropping Systems and Precision Agriculture 300	5.0	25.0
Advanced Livestock Production Systems 300	5.0	25.0
Agricultural Extension and Development 302	3.0	25.0
Animal Science 503	5.0	25.0
Broadacre Crop and Pasture Science 500	5.0	25.0
Climate Change and Adaptation 500	2.0	25.0
Environment and Agriculture Research Project 500	8.0	25.0
Environment and Agriculture Research Project 510	6.0	25.0
Environment and Agriculture Research Project 520	12.0	50.0
Gene to Phenotype 200	5.0	25.0
Integrated Pest Management 302	4.0	25.0
Quantitative Biology 501	5.0	25.0
Science Research Methodologies 551	3.0	25.0
Soil Science 200	5.0	25.0
Sustainable Agricultural Systems and Food Security 301	4.5	25.0